Чăваш патшалăх университечĕ тĕнчен тĕрлĕ кĕтесĕнче вырнаçнă аслă шкулсемпе туслă çыхăну йĕркеленĕ. Беларуç, Казахстан, Германи, Итали тата ытти çĕршыври студентсемпе преподавательсем Чăваш Ене килсе кураççĕ, пирĕн ентешсем те вĕсем патĕнче хăнара пулаççĕ. Иртнĕ çул акă вĕренӳ учрежденийĕ Китайри Гуйчжоу университечĕпе килĕштерсе ĕçлемешкĕн ятарлă документа алă пусса çирĕплетнĕ. Çак кунсенче Шупашкара Китай Халăх Республикинчи Аньхой провинцийĕн делегацийĕ /пурĕ 14 çын/ килсе кайрĕ.

Аслă шкулта сумлă хăнасене çăкăр-тăварпа, юрă-ташăпа кĕтсе илчĕç. Китай çыннисем малтанах И.Ульяновпа И.Яковлев музейне кĕрсе курчĕç. Унтан вĕсем преподавательсемпе тата студентсемпе тĕл пулчĕç. "Китайсем - ĕçчен те тăрăшуллă,

ăслă та пултаруллă халăх. Вěсене пěтěм тěнче хисеплет, тěслěх илет. Раççей Президенчě Владимир Путин та сирěн çěршывпа ěçлě çыхăну йěркелесшěн: нумаях пулмасть вăл Китайра пулчě", - терě университет ректорě Андрей Александров. Чăн та, Китай Халăх Республики хăвăрт аталанакан çěршыв, кашни отрасльте пысăк çитěнӳсемпе палăрать. Тěнче ăмăртăвěсенче Китай спортсменěсенчен маттуртараххи çук та пулě. Ламран лама куçакан йăла-йěркене çирěппěн пăхăнса пурăнни культура вучахне сӳнме памасть. Хěвелтухăç çěршывěн тěпчевçисен идейисене пулах тěнче экономики çултан-çул çěнěлěхсемпе пуянланать. Чăваш патшалăх университечě мěншěн Аньхой провинцийěпе туслă çыхăнусем йěркелесшěн-ха? Андрей Александров пěлтернě тăрăх - унти вěренӳ учрежденийěсен тытăмě Чăваш Енри евěрлěрех иккен, инноваци технологийěсем те вăйлă аталаннă ку тăрăхра, çавăнпа вěсенчен вěренмелли нумай. Китайри аслă шкулсем те пире ку енěпе пулăшма хирěç маррине палăртнă.

Чăваш патшалăх университечěн представителěсем кăçал хěвелтухăç çěршывне кайса курнине палăртмалла. Экономика факультечěн студенткипе Екатерина Кузнецовăпа Эльвира Кузнецова доцентăн Аньхой университечě йěркеленě çуллахи шкулта вěренме тӳр килнě. Вěсем унта чаплă музейсенче пулса курнă, Хуаньшань хули çав тери пысăк пулнинчен тěлěннě, Китай шурсухалěсем ирттерекен ăсталăх сехечěсенче кашни сăмаха ăша хывнă. "Паллах, ăслăлăхри çитěнӳсем мухтава тивěç, авалхи культурăн пуянлăхě чун-чěрене тыткăнларě. Апата патакпа çиес йăлана та паянхи кунччен манаймастпăр", - хавхаланса калаçрěç пикесем. Иртнě çул Китайра машиностроени факультечěн студенчěсем пулнă. Шанхай университетěнче иртнě механизмсемпе машинăсен теорийěн олимпиадинчен пирěн ентешсем чи сумлă парнепе таврăннă: ют çěршыв командисен йышěнче пěрремěш вырăн йышăннă.

И.Н.Ульянов ячěллě ЧПУра Китай чěлхине вěренекен йышлă. Ятарлă курса студентсем те, преподавательсем те çӳреççě. Тěслěхрен, психологи кафедрин пуçлăхě Евгений Николаев иккěмěш çул çак чěлхене ăша хывать. Пухăннисене вăл Гуйчжоу университетне командировкăна кайса килни çинчен китайла каласа кăтартрě. Педагогика наукисен докторě Надежда Мерлина Китай ăсчахěсемпе ěçлě çыхăну тытас тěллевлě. Профессор ăслăлăхпа меслет проекчěсене пěрле хатěрлесе пурнăçлама сěнчě. Хăнасем пирěн ентешсен шухăшěсене ырларěç, малашне килěштерсе ěçлеме шантарчěç.

Аньхой делегацийě вара пирěн университетра ют çěршыв студенчěсен йышě пысăк пулнинчен тěлěннě. Хальхи вăхăтра кунта 37 çěршыври 450 çамрăк пěлӳ илет. Вěренсе тухнисен шучě те пěчěк мар - 446. Вěсем кунти яш-кěрěмпе тата хěр-упраçпа туслă пурăнаççě, ыттисем пекех пур мероприятие те хастар хутшăнаççě. "Мěншěн Чăваш Ен тăрăхне туртăннине кунта килсе курсан тин ăнлантăм. Сирěн республикăра тараватлă çынсем пурăнаççě. Пире те питě ăшшăн кěтсе илчěç. Атăл хěрринче вырнаçнă хула питě

илемлĕ. Чăваш патшалăх университечĕ пире тĕнчери тĕрлĕ учрежденипе туслă çыхăну тытнипе кăмăла кайрĕ. Эпир те сирĕншĕн чи çывăх юлташ пуласса шанатăп", - терĕ Аньхой правительствин тĕп секретарĕн çумĕ Ву Син. Сăмах май: Провинцире аслă 106 шкул, унта миллион ытла студент вĕренет.

Аньхой культурин кунне халалланă уяв акт залĕнче иртрĕ. Хăнасемпе студентсене Чăваш халăх артистки Августа Уляндина тата "Ярды" ансамбль юрă-ташăпа савăнтарчĕç. Аньхой университечĕн физкультурăпа çар вĕренĕвĕн пайĕн ассистенчĕ Ван Фэн хĕвелтухăç кĕрешĕвĕн мелĕсемпе паллаштарчĕ. "Кунфу - темиçе ĕмĕр каяллах çирĕпленнĕ çапăçу тĕсĕ. Ун никĕсĕ çинче каярах спорт тĕсĕсем вăй илнĕ. Кунгфу çынна çутçанталăкпа килĕшӳре пурăнма, сывă пурнăç йĕркине пăхăнма, çав вăхăтрах тĕрлĕ усал-тĕселтен хӳтĕленме пулăшать", - ăнлантарчĕ пике. Тĕлпулу программи ытти мероприятирен те пуян пулчĕ. Хăнасем анимаци хайлавĕсемпе илемлĕ фильмсем илсе килнĕ. Пирĕн ентешсем интерактивлă программăсемпе паллашрĕç, Китай урокĕсенче чĕлхе вăрттăнлăхĕсене шырарĕç. Тĕрлĕ лекципе калаçусенче те кăсăкли нумай пулчĕ. Хăнасем Шупашкарти паллă вырăнсене çитсе курнă. Аньхой çыннисем университетăн культура керменĕпе тата спорт комплексĕпе уйрăмах кăмăллă пулнă.

Андрей МИХАЙЛОВ. Газета "Хыпар". 2014. 22 нояб.